

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.002
Ε.Ε.Κ.Ε. 25.01.006
(Εγκύκλιος Αρ. 49)
Αρ. Τηλ.: 22-601219

30 Νοεμβρίου, 2009.

Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας,
Γενικό Ελεγκτή,
Επίτροπο Διοικήσεως,
Γενικούς Διευθυντές Βουλής των Αντιπροσώπων, Υπουργείων,
Γραφείου Προγραμματισμού και Γενικό Λογιστή,
Προϊστάμενο Διοίκησης Προεδρίας,
Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου,

**ΘΕΜΑ: Ο περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2009 (Ν 108(I)/2009)**

Επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων στη συνεδρία της στις 15 Οκτωβρίου 2009 ενέκρινε τον περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Τροποποιητικό) Νόμο του 2009 (εφεξής «ο Νόμος»), που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Οκτωβρίου 2009 (Ν 108(I)/2009) ενώ στις 27 Νοεμβρίου 2009 δημοσιεύθηκε διορθωτικό του κειμένου λόγω τυπογραφικών λαθών (Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, Αριθμός 4222, Παράρτημα Πρώτο, Νομοθεσία – ΜΕΡΟΣ Ι, σελίδα 931).

2. Σκοπός του Νόμου είναι η τροποποίηση των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι (Αρ. 2) του 2007 με σκοπό (i) τη βελτίωση των υφιστάμενων διατάξεων τους λαμβάνοντας υπόψη τη μέχρι σήμερα αποκομισθείσα εμπειρία από την εφαρμογή τους και (ii) την προσθήκη νέων διατάξεων για τη ρύθμιση της διαδικασίας εκτέλεσης αποφάσεων ανάκτησης παράνομα χορηγηθεισών κρατικών ενισχύσεων που εκδίδονται είτε από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων είτε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή»).

3. Ορισμένες από τις επενεχθείσες τροποποιήσεις, οι οποίες αναμένεται να επηρεάσουν τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αρμόδιες Αρχές για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων, είναι οι ακόλουθες:

- Τήρηση των όρων που θέτει ο Έφορος στις Αποφάσεις του

Το άρθρο 10 (3) επιβάλλει πλέον ρητά ότι τυχόν όροι που θέτει ο Έφορος σε αποφάσεις του πρέπει να τηρούνται προτού το μέτρο τεθεί σε εφαρμογή. Ως εκ τούτου οι Αρμόδιες Αρχές υποχρεούνται όπως μετά την έκδοση απόφασης υπό όρους και πριν από την προκήρυξη του μέτρου υποβάλλουν εκ νέου το κείμενο του

2/.. . . .

μέτρου κατάλληλα τροποποιημένο, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Εφόρου, για να αξιολογηθεί κατά πόσο οι αλλαγές ικανοποιούν τους όρους που τέθηκαν στην απόφαση. Η διαδικασία αυτή μπορεί να γίνεται και με ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων.

- Διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για την τροποποίηση μέτρων κρατικών ενισχύσεων

Με το νέο άρθρο 10(5) έχει θεσμοθετηθεί η διαδικασία για τροποποίηση εγκριτικής απόφασης του Εφόρου σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή επιθυμεί να μεταβάλει όρους ενός υφιστάμενου μέτρου κρατικών ενισχύσεων. Προτού η Αρμόδια Αρχή προβεί στην τροποποίηση, θα πρέπει να την κοινοποιεί στον Έφορο και η Αρμόδια Αρχή να αναμένει την έκδοση της απόφασής του αναφορικά με αυτήν. Ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιώδη, οπότε ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης εξακολουθεί να ισχύει, ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιώδη, οπότε αξιολογεί το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επ' αυτού. Για τα μέτρα για τα οποία ο Έφορος απλώς γνωμοδοτεί και στη συνέχεια τα κοινοποιεί στην Επιτροπή για έγκριση έχει κωδικοποιηθεί αντίστοιχη διαδικασία, ήτοι η προτεινόμενη τροποποίηση πρέπει να κοινοποιείται στον Έφορο για να γνωμοδοτήσει κατά πόσο το τροποποιηθέν μέτρο κρατικής ενίσχυσης συνιστά νέο μέτρο, το οποίο υπόκειται στην υποχρέωση νέας κοινοποίησης δυνάμει του άρθρου 88(3) της Συνθήκης περί της Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής «η Συνθήκη ΕΚ») ή/και κατά πόσο το μέτρο αυτό συνάδει με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Η κοινοποίηση στην Επιτροπή των τροποποιήσεων που συνιστούν νέο μέτρο κρατικών ενισχύσεων καθίσταται επιτακτική πλέον και με βάση την εθνική νομοθεσία.

Η θέσπιση της πιο πάνω διαδικασίας θα πρέπει από τούδε και στο εξής να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τον προγραμματισμό κατάρτισης/τροποποίησης μέτρων κρατικών ενισχύσεων ούτως ώστε να κοινοποιούνται έγκαιρα στον Έφορο για να μην τίθεται αυτός ενώπιον ασφικτικών χρονοδιαγραμμάτων.

- Η κοινοποίηση στην Επιτροπή καθίσταται υποχρεωτική και με βάση ρητές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας

Για τα μέτρα για τα οποία ο Έφορος γνωμοδοτεί το άρθρο 11(5) διευκρινίζει ότι, παρά την έκδοση οποιασδήποτε γνωμοδότησης από τον Έφορο και τυχόν έγκριση του μέτρου ενίσχυσης από το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιανδήποτε άλλη κατά νόμο αρμόδια δημόσια αρχή, κανένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης που δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΚ δεν τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία, εκτός εάν έχει προηγουμένως κοινοποιηθεί στην Επιτροπή και εγκριθεί από αυτήν. Ως εκ τούτου τα μέτρα που τίθενται σε εφαρμογή χωρίς την κοινοποίησή τους στην Επιτροπή παραβιάζουν όχι μόνο τη Συνθήκη ΕΚ αλλά και την εθνική νομοθεσία περί ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων.

Διαδικασία για την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων στον Έφορο κατόπιν ελλιπούς κοινοποίησης μέτρου κρατικών ενισχύσεων

Η υποβολή ελλιπών κοινοποιήσεων από τις Αρμόδιες Αρχές, καθώς και η καθυστέρηση στην υποβολή στοιχείων απαραίτητων για την αξιολόγηση της κοινοποίησης απασχόλησε κατ' επανάληψη το Γραφείο μου στο παρελθόν και ως εκ τούτου θεσμοθετήθηκε αναλυτικά η διαδικασία που θα ακολουθείται σε περίπτωση που η κοινοποίηση δε θεωρείται πλήρης. Μετά την κοινοποίηση στον Έφορο ενός μέτρου κρατικής ενίσχυσης, εάν αυτή δε θεωρηθεί πλήρης, ο Έφορος δύναται να ζητήσει συμπληρωματικά στοιχεία τάσσοντας εύλογη προθεσμία για την υποβολή των πληροφοριών. Η κοινοποίηση θα θεωρείται ότι αποσύρθηκε εάν εντός της ταχθείσας προθεσμίας δεν παρασχεθούν οι ζητούμενες πληροφορίες εκτός εάν η Αρμόδια Αρχή υποβάλει στον Έφορο δήλωση δεόντως αιτιολογημένη, πριν από τη λήξη της ταχθείσας προθεσμίας, στην οποία να βεβαιώνει ότι, κατά την εκτίμησή της, η κοινοποίηση είναι πλήρης, δεδομένου ότι οι ζητηθείσες συμπληρωματικές πληροφορίες δεν είναι διαθέσιμες ή έχουν ήδη δοθεί.

- Απόφαση του Εφόρου σε περίπτωση παραβάσεων καθώς και διαδικασία εκτέλεσης απόφασης ανάκτησης που εκδίδεται από τον Έφορο και από την Επιτροπή

Στο άρθρο 18 εξειδικεύονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο Έφορος δύναται να διατάσσει, με αιτιολογημένη απόφασή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, την αναστολή της εφαρμογής του μέτρου κρατικής ενίσχυσης, τον τερματισμό της παράνομης χορήγησης κρατικών ενισχύσεων και την ανάκτηση οποιουδήποτε παράνομα χορηγηθέντος ποσού ενίσχυσης, συν το νόμιμο τόκο. Ο Νόμος παρέχει στον Έφορο την πιο πάνω εξουσία και σε περίπτωση που ένα μέτρο κρατικής ενίσχυσης, το οποίο υπόκειται σε υποχρέωση κοινοποίησής του στην Επιτροπή, τίθεται σε ισχύ στη Δημοκρατία χωρίς να έχει τύχει τέτοιας κοινοποίησης.

Σύμφωνα με το νέο άρθρο 18Α, κατόπιν της δημοσίευσης της απόφασης του Εφόρου για ανάκτηση ο υπεύθυνος φορέας, ο οποίος κατονομάζεται στην Απόφαση και συνήθως θα είναι η Αρμόδια Αρχή η οποία χορήγησε την ενίσχυση, θα πρέπει να προσδιορίσει τους αποδέκτες της παράνομης ενίσχυσης, τα ποσά που θα πρέπει να επιστραφούν καθώς και τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί για εκτέλεση της απόφασης και να κοινοποιήσει τα στοιχεία αυτά στον Έφορο. Ο υπεύθυνος φορέας υποχρεούται να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για εκτέλεση της απόφασης ανάκτησης, ανάλογα με το είδος της ενίσχυσης που χορηγήθηκε. Για παράδειγμα, εκδίδει ανακλητική απόφαση σε κάθε αποδέκτη ή μεριμνά για την τροποποίηση ή κατάργηση της νομικής βάσης σύμφωνα με την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση ή τερματίζει ή τροποποιεί ή μεριμνά για την ακύρωση της σχετικής σύμβασης και ειδοποιεί γραπτώς τον κάθε αποδέκτη ατομικά για την υποχρέωσή του να επιστρέψει την παράνομη ενίσχυση συν το νόμιμο τόκο. Εάν η αποστολή εντολών ανάκτησης είναι πρακτικά αδύνατη, ο υπεύθυνος φορέας δύναται να προτείνει εναλλακτικές μεθόδους.

Σε περίπτωση απόφασης ανάκτησης που εκδίδει η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 18B, ο Έφορος έχει τον εποπτικό έλεγχο για την αποτελεσματική εφαρμογή της απόφασης, ενώ οι υπεύθυνοι φορείς υποχρεούνται να λαμβάνουν όλα τα μέτρα τα οποία είναι εφικτά για την εφαρμογή της απόφασης ανάκτησης τηρουμένης της αρχής της υπεροχής του Κοινοτικού Δικαίου έναντι του εθνικού δικαίου της Δημοκρατίας.

- Διαδικασία ελέγχου από τον Έφορο ή την Επιτροπή

Τα άρθρα 19-21 διέπουν τη διαδικασία ελέγχου από τον Έφορο ή την Επιτροπή. Σε περίπτωση που ο Έφορος ή η Επιτροπή διεξάγουν έλεγχο όλες οι υπηρεσίες υποχρεούνται όπως παρέχουν κάθε συνδρομή στη διαδικασία ελέγχου περιλαμβανομένης της παρουσίασης και εξασφάλισης αντιγράφου πάσης φύσεως εγγράφων. Διευκρινίζεται ότι δεν επιτρέπεται η επίκληση από τις υπηρεσίες ή από λειτουργούς της υποχρέωσης της εχεμύθειας, εκτός εάν πρόκειται για παροχή πληροφορίας ή απάντηση σε ερώτηση ή παρουσίαση εγγράφου που αναφέρονται στις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους ή διεθνούς οργανισμού ή στην άμυνα ή την ασφάλεια ή την εξωτερική πολιτική της Δημοκρατίας. Κατά τη διεξαγωγή ενός ελέγχου ο Έφορος ή η Επιτροπή δύνανται να καλέσουν οποιονδήποτε λειτουργό ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να δώσει μαρτυρία, να παράσχει πληροφορίες ή να προσαγάγει έγγραφα. Η μη παροχή πληροφοριών χωρίς νόμιμη δικαιολογία τιμωρείται με φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις 17.000 ευρώ ή και στις δυο αυτές ποινές.

4. Παρακαλείσθε όπως μεριμνήσετε για την πιστή συμμόρφωση όλων των Τμημάτων/Υπηρεσιών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά σας με τις πρόνοιες της περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων νομοθεσίας όπως αυτές τροποποιήθηκαν με τον εν επικεφαλίδι Νόμο, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 30 Οκτωβρίου 2009.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων